

SAOPŠTENJE 127/2024

Datum objave:
 18. 09. 2024.

Preliminarni podaci

Kvartalni bruto domaći proizvod

Drugi kvartal 2024.

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP) Crne Gore za drugi kvartal 2024. godine, u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, a u skladu sa ESA 2010 metodologijom¹.

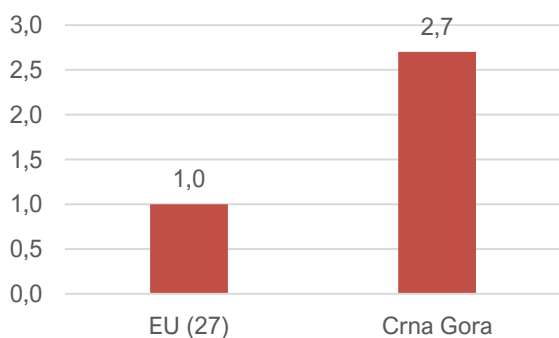
Bruto domaći proizvod Crne Gore u drugom kvartalu 2024. godine iznosio je 1 847,2 miliona eura, dok je u istom periodu prethodne godine iznosio 1 715,5 miliona eura.

Stopa realnog rasta BDP-a u drugom kvartalu 2024. godine iznosila je 2,7%.

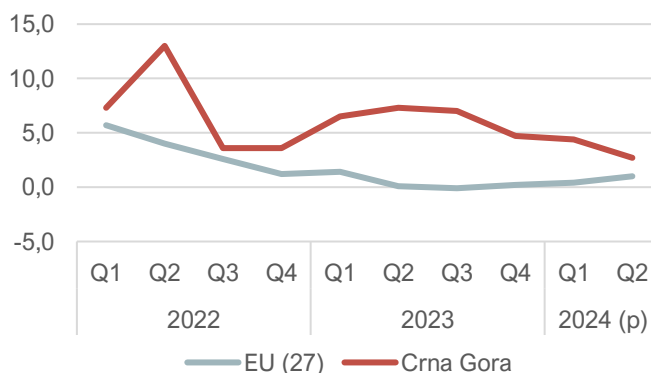
Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	IIQ 2024 (p)
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	1 847,2
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	1 762,1
Stopa nominalnog rasta, %	7,7
Stopa realnog rasta, %	2,7

Grafik 1. Stope realnog rasta za IIQ 2024, u %

Grafik 2. Stope realnog rasta IQ 2022 - IIQ 2024, u %

¹ Rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog BDP-a primjenom proizvodne metode dostupni su u sekciji Podaci na linku: <https://monstat.org/cg/page.php?id=20&pageid=20>

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u tekućim cijenama

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIQ 2023	IIQ 2024 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 550 490	1 734 494
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	1 262 926	1 424 723
1.2	1.2 Potrošnja države	287 565	309 771
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	356 093	399 780
3	3 Promjene u zalihama	220 375	233 356
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-411 475	-520 421
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	787 169	765 840
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	1 198 644	1 286 261
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 715 484	1 847 209

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a, u tekućim cijenama, u %

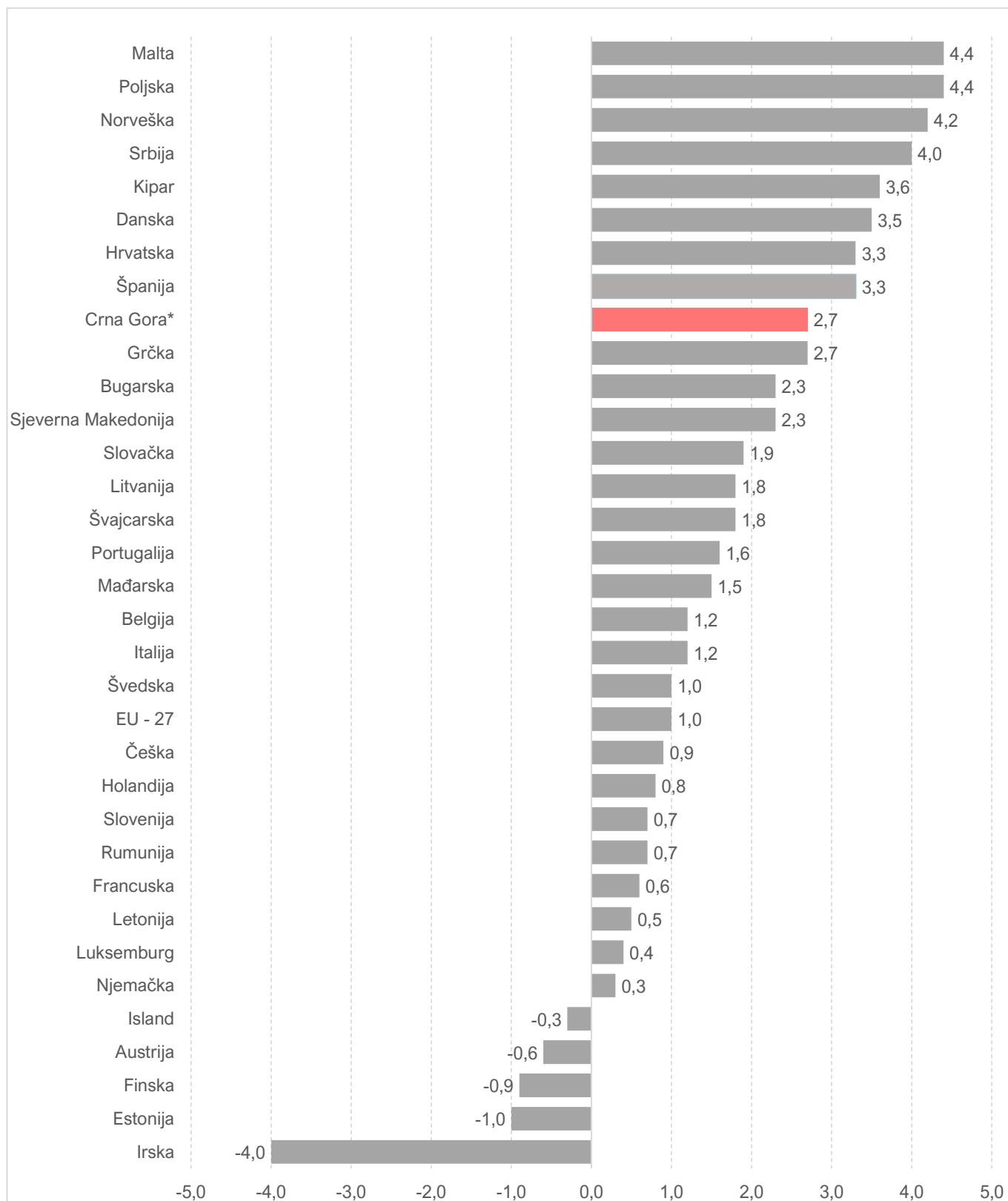
Kategorije potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIQ 2023	IIQ 2024 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	90,4	93,9
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	73,6	77,1
1.2	1.2 Potrošnja države	16,8	16,8
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	20,8	21,6
3	3 Promjene u zalihama	12,8	12,6
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-24,0	-28,2
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	45,9	41,5
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	69,9	69,6
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine)

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIQ 2023	IIQ 2024 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 439 761	1 680 225
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	1 187 413	1 387 377
1.2	1.2 Potrošnja države	252 348	292 848
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	354 128	397 825
3	3 Promjene u zalihama	135 728	208 199
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-402 820	-524 186
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	768 646	774 972
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	1 171 465	1 299 158
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 526 799	1 762 063

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine), u %

Kategorije potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIQ 2023	IIQ 2024 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	94,3	95,4
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	77,8	78,7
1.2	1.2 Potrošnja države	16,5	16,6
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	23,2	22,6
3	3 Promjene u zalihama	8,9	11,8
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-26,4	-29,7
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	50,3	44,0
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	76,7	73,7
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 3. Međunarodni pregled stopa realnog rasta BDP-a za IIQ 2024, u %

* Stopa realnog rasta izračunata je na osnovu cijena istog kvartala prethodne godine

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teina011/default/table?lang=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12 i 47/19) i Programu zvanične statistike 2024-2028 (Sl. list CG br. 122/23) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava i Uprava carina za statistiku fiskalnih prihoda i podatke uvoza i izvoza roba.

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju.

Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave i Uprave carina.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama (cijene prethodne godine). Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Podaci se publikuju shodno [Kalendaru objavljivanja podataka](#).

Poslednji objavljeni podatak se smatra preliminarnim i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Kvartalni bruto domaći proizvod](#)